

Kevin Kwan: Ökyrikkaat aasialaiset

[AM/31 ADMIN](#)

Kesälomamatka Singaporeen – SARA SAVOLAINEN (3.7.2019)

Kevin Kwanin menestysromaani *Ökyrikkaat aasialaiset* (2019) kertoo Singaporen rikkaista piireistä, jossa vanha suku ja vanha raha merkitsevät paljon, samalla kun uusrikkaita kiinalaisia halveksutaan. Teoksesta on tehty vuonna 2018 Hollywood-elokuva, joka on vuosikymmenen menestynein romanttinen komedia. Elokuva on merkittävä myös siitä syystä, että se on yli 20 vuoteen ensimmäinen elokuva, jonka näyttelijät koostuvat aasialaisemmistöstä. Elokuvalle on jatkoa luvassa, sillä Kwan on kirjoittanut kirjalleen kaksi jatko-osaa. New Yorkissa asuva taloustieteilijä Rachel Chu on seurustellut melkein kaksi vuotta ihanan poikaystävänsä Nicholas ”Nick” Youngin kanssa, kun tämä yllättäen kutsuu hänet mukaansa kesäksi Singaporeen. Nickin suunnitelmissa on käyttää loman ensimmäinen viikko parhaan ystävänsä häihin liittyen bestmanin hommissa, jonka jälkeen pariskunta voisi matkustella ympäri Aasia. Samalla Rachel pääsisi tutustumaan Nickin lapsuudenmaisemiin, ystäviin, perheeseen ja koko sukuun.

Rachel on innoissaan tulevasta kesästä, kunnes tajuaa, ettei tiedä Nickin perheestä paljon mitään. Innostus muuttuikin järkytykseksi, kun Rachel saa tietää Nickin suvun olevan todella rikas. Lisäksi hänelle paljastuu, että häät, joihin he ovat menossa, ovat koko Aasian kohutuimmat ja seuratuimmat: ” – Nehän ovat vuoden häät! Niistä kohistaan kaikilla televisiokanavilla, kaikissa aikakauslehdissä ja noin miljoonassa blogissa” –

’Sama kuin kuninkaalliset menisivät naimisiin!’”. Myös Singaporen rikkaiden piiri tuo Rachelille monenmoisia yllätyksiä.

Rachel kokee järkytyksen heti alkumatkalla, kun Nick on varannut heille yksityisen sviitin lentokoneesta. Vaikka Nickiä on kehoitettu varoittamaan Rachelia suvustaan ja tämän omaisuudesta, ei Nick ole sanonut Rachelille mitään. Hän väittää, ettei ole tajunnut kuinka suuri suvun omaisuus on, mutta tämä vaikuttaa epäuskottavalta.

Keskittyessään dramaattiseen juoneen Kwan on unohtanut henkilöihahmonsensa ja näin suurin osa henkilöistä jää latteiksi. Rachelilla ei tunnu olevan hirveästi omaa tahtoa ja hän ajautuu tilanteesta toiseen. Hän tuntuu aina lopulta antavan muiden päättää. Vaikka Rachel toisinaan kritisoi tätä uutta rikasta maailmaa ja sen kulutustapoja, antaa hän lopulta muiden ostella hänelle mitä tahtovat:

”’Parempi niin. Rachelilla on yllään Lanvinin mekko. Se maksoi minulle [Rachelin parhaalle ystävälle] suurin piirtein seitsemän tonnia.’

’Olen iloinen, etten ole ainoa, joka syyllistyy kohtuuttomuuksiin hänen hemmottelussaan. Ainakaan hän ei voi enää syyttää yksinomaan minua’, Nick vastasi.”

Nick taas on Täydellinen Poikaystävä, joka tekee kaiken oikein: ”Rachel katseli Nickiä hellästi. ’En voi uskoa, että teit niin. En voi uskoa, että matkustit minun takiani maailman toiselle puolelle ja takaisin kahdessa päivässä. –’”. Hänen ja Rachelin suhde on yhtä autuasta, kunnes Singaporen piirit aiheuttavat pieniä säröjä siihen. Kaikki on kuitenkin kovin vähäpätöistä lopulta ja siten helposti korjattavissa. Kaikki saa onnellisen lopun, kuten olettaa sopii.

Tarina on kuitenkin viihdyttävä ja Kwan osaa koukuttamisen taidon. Usein hän lopettaa luvun joko mysteerimäiseen pieneen paljastukseen tai muuten jännittävään kohtaan. *Ökyrikkaat aasialaiset* on kuin Singaporen versio Gossip Girlistä, vähän kevyempi ja hyväntahtoisempi versio vaan. Tosin Singaporen seurapiiritytöt ovat vielä pahempia: ”Rachel ei ollut uskoa kuulemaansa – tämä porukka sai Upper East Siden tytöt tuntumaan mennoniiteilta”.

Tarina ei pyöri vain Rachelin ja Nickin ympärillä, vaan tasoja on useampia, kun suvun muita jäseniä seurataan myös. Kwanin tarkoituksena näyttää olevan lempeä naureskelu rikkaille piireille ja heidän elämäntavoilleen, sen suuremmin kritisoimatta niitä kuitenkaan. Erityisen hyvin Kwan kuvaa rikkaiden sosiaalisia paineita pitää statustaan yllä. Tämä johtaa holtittomaan shoppailuun, jossa merkit ovat tärkeintä, ja jokaisen henkilön suvun ja varallisuuden analysointiin:

”Sinulla ei yksinkertaisesti ole varaa rakastua Simoniin. Annapa kun perustelen asian sinulle. Yläkanttiinkin arvioiden Simon tienaa vaivaiset 800 000 vuodessa. Verojen ja CPF:n jälkeen hänelle jää vain puolisen miljoonaa. Missä aiot elää sellaisella rahasummalla? Ajattele vähän – sinun on otettava lukuun miljoona dollaria makuuhuonetta kohti ja tarvitset ainakin kolme makuuhuonetta, joten nyt puhutaan kolmen miljoonan asunnosta Bukit Timahissa. Se tarkoittaa sataaviittäkymmentätuhatta lainakuluina ja kiinteistöveroina. Sanotaan sitten vaikka, että teillä on kaksi lasta, ja haluat laittaa lapset kunnon kouluihin. — Siitä tulee 100 000 vuodessa pelkästään koulutukseen. Palvelijat ja lastenhoitajat — puhutaan 80 000:sta vuodessa pelkästään palvelusväkimenoina. Entäpä sitten omat ylläpitokustannuksesi? Tarvitset minimissään kymmenen uutta asukokonaisuutta sesonkia kohti, jotta sinun ei tarvitse hävetä näyttäytyessäsi julkisuudessa. — Se tekee 80 000 vuodessa vaatteisiin. Lisään siihen vielä 20 000 yhden hyvän käsilaukun ja muutaman uuden kenkäparin hankkimiseen joka sesonki. Ja sitten on vielä perusylläpitosi – hiukset, kasvohoidot, manikyyrit, pedikyyrit, brasilialaiset vahaukset, kulmakarvavahaukset, hieronta, kiropraktiikka, akupunktuuri, pilates, jooga, core fusion -muokkaus, henkilökohtainen valmentaja. Se tekee 40 000 vuodessa. Olemme kuluttaneet 470 000 Simonin palkasta, josta näin jää enää 30 000 kaikkeen muuhun. Miten aiot saada ruokaa pöydälle ja vaatetta lapsesi sillä summalla? Miten pääset Aman Resorts -hotelleihin kahdesti vuodessa? Eikä tähän ole vielä laskettu mukaan Churchill-klubin ja Pulau-klubin jäsenmaksuja! Tajuatko nyt? Sinun on mahdotonta mennä naimisiin Simonin kanssa.”

Yksi näistä kertomistasoista on rinnakkaisversio Rachelin ja Nickin tarinasta. Samaan aikaan, kun Nick esittelee uuden tyttöystävänsä, samoin tekee hänen serkkunsa Alistair, joka seurustelee saippuaopperatähden Kitty Pongin kanssa. Nickin äiti Eleanor yrittää keinolla millä tahansa päästä eroon Rachelista ja samaa tekee Alistairin äiti päästäkseen eroon Kittystä. Kun Eleanorin juonittelut on tehty jännittäviksi, Kittyn tarinan on tarkoitus naurattaa lukijaa. Harmillisesti Kwanin yksi keino tähän on ollut tehdä Kittyn hahmosta stereotyyppinen.

Teos tarjoaa melkoisen ruokakulttuurisen matkan läpi tarinan. Kun ruoista puhutaan alkuperäisillä nimillään, on hyvä lisä tehdä niistä alahuomioita ja kertoa lukijalle millaisesta ruoasta on kyse. Ruoka näyttää olevan pyhä asia kaikille singaporelaisille. Pidän myös siitä, miten Kwan oli laittanut sekaan eri kiinan kielten sanontoja, jotka olivat käännettyinä alahuomioissa. Näin pääsee lähemmäksi singaporelaista kulttuuria ja oppii tuntemaan sitä enemmän:

” – heidän pöytänsä peittivät värikkäät muovilautaset kukkuroillaan singaporelaisen katukeittiön suosituimpia ruokia. Siinä oli kuuluisaa *char kuay teowia*, *orh luakiksi* kutsuttua osterimunakasta, malaijilaista *rojak-*

salaattia, jossa oli runsaasti ananaksen ja kurkun paloja, hokkien-tyylisiä nuudeleita paksussa valkosipulikastikkeessa, kookospalmun lehteen käärittynä savustettua kalakakkua, jota kutsuttiin nimellä *otah otah*, ja ainakin sata kana- ja naudanlihavarrasta satay-kastikkeessa.”

Tarina kuitenkin enimmäkseen toimii ja teos on kevyttä aivot narikkaan -tyylistä luettavaa. Kieli on yksinkertaista, jotta tarina pääsee etuosaan ja siinä on eniten keskitytty kuvailemaan rikkaiden runsasta sisustustyyliä. Tästä syystä minulle alkuperäinen versio olisi toiminut paremmin, sillä suomennos oli paikoittain kuiva ja lakoninen eikä puheenvuorot olleet luontevia. Jos hieman latteat henkilöhahmot eivät häiritse, on tässä sopivaa lukemista kesälomalle.

Kevin Kwan: *Ökyrikkaat aasialaiset* (Crazy Rich Asians) Suom. Jaana Iso-Markku. Otava, 2019, 521 s.